

Dosar nr. 3rh-16/20

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Zubati)

Instanța de recurs: Curtea Supreme de Justiție (jud.: N. Cernat, I. Sîrcu, V. Clevadi)

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Gervas
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea înregistrării procesului-verbal de recepție finală a bunului imobil,

cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva Întreprinderii Mixte „Agregat” Societate pe Acțiuni și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției și,

cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Agregat” Societate pe Acțiuni și Asociației în Condominium nr. 55/2 mun. Chișinău împotriva lui Grinshpun Emmanuil cu privire la obligarea eliberării trecerii pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate,

împotriva încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție și deciziei din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La 17 mai 2007 Grinshpun Emmanuil a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 nivele, situat în mun. xxxx, str. xxxx.

Tot, la 17 mai 2007, ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominium nr. 55/2, mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grinshpun Emmanuil cu privire la obligarea eliberării trecerii pentru accesul pompierilor dintre blocurile locative a ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominium nr. 55/2, mun. Chișinău și demolarea construcției neautorizate din mun. xxxx, str. xxx.

La 23 aprilie 2008 Grinshpun Emmanuil a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției autorizare și disciplină în construcții cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a

apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil, a fost constatată nesoluționarea în termen a cererii lui Grinshpun Emmanuil de către Primăria mun. Chișinău, Direcției autorizare și disciplină în construcții de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx și obligată Primăria mun. Chișinău (Direcției autorizare și disciplină în construcții) de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx (f.d. 40-444, vol. I).

La 07 iulie 2008 Primăria mun. Chișinău și respectiv la 14 octombrie 2008, ÎM „Agregat” SA au depus cereri de revizuire împotriva hotărârii din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 30 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de revizuire declarate de Primăria mun. Chișinău și ÎM „Agregat” SA și casată hotărârea din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău, iar cauza a fost reținută pentru examinarea acțiunii depuse de Grinshpun Emmanuil (f.d. 71-73).

Prin încheierea din 15 iunie 2007 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 niveluri din mun. xxx, str. xxx și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominiu nr. 55/2, mun. Chișinău împotriva lui Grinshpun Emmanuil cu privire la obligarea de a elibera trecerea pentru accesul pompierilor dintre blocurile locative a ÎM „Agregat” SA și Asociației în Condominiu nr. 55/2, mun. Chișinău, demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx, au fost conexe într-o procedură unică sub nr. 2-2703/2007 (f.d. 78, vol. II).

Prin încheierea din 05 noiembrie 2008 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, a fost dispusă conexarea cauzelor civile sus enunțate cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată, a fost dispus în temeiul art. 37 Cod de procedură civilă transmiterea dosarelor conexe spre examinare în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 156, vol. II).

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominiu nr. 55/2 și a fost obligat Grinshpun Emmanuil să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx cu demolarea anexei la apartamentul nr. xxx din mun. xxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri, în care sunt amplasate: la nivelul 1 (subsol) - bazin cu volumul de 100 m³, al 2-lea nivel-garaj, al 3-lea nivel – terasa. A fost respinsă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 niveluri din mun. xxx, str. xxx. Totodată, a fost respinsă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx (f.d. 104-109, vol. I).

Prin decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, corectată prin încheierea din 31 martie 2010 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Grinshpun Emmanuil și a fost menținută hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 198-209, 239-243, vol. I).

Prin încheierea din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. A fost obligată ÎM „Agregat” SA să execute documentul executoriu nr. 3-1420/09, emis la 22 ianuarie 2009 și să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor prin demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxxx, cu demolarea anexei apartamentului nr. 3 din casa situată în mun. xxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa. A fost explicat ÎM „Agregat” SA că ce ține de recuperarea cheltuielilor în sumă de 160000 de lei, este în drept să depună în instanța de fond cerere privind încasarea prejudiciului după efectuarea lucrărilor de demolare (f.d. 254-256, vol. I).

Prin decizia din 24 decembrie 2010 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și casată încheierea din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre judecare în fond în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 280-282, vol. I).

Prin încheierea din 31 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. A fost obligată ÎM „Agregat” SA să execute documentul executoriu nr. 3-1420/09, emis la 22 ianuarie 2009 prin eliberarea trecerii pentru accesul pompierilor prin demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xx cu demolarea anexei apartamentului nr. 3 din casa situată în mun. xxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa, conform proiectului prezentat de creditor nr. 09/10-1 (f.d. 339-342, vol. I).

Prin decizia din 14 septembrie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și menținută încheierea din 31 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 386-400, vol. I).

Prin încheierea din 02 februarie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la explicarea hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău și s-a explicat că, la executarea hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, Grinshpun Emmanuil s-a obligat să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx, cu demolarea anexei apartamentului nr. xxx din casa situată în mun. xxxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa, deoarece statutul construcției neautorizate nu s-a schimbat (f.d. 415-418, vol. I).

Prin decizia din 23 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și casată încheierea din 02 februarie 2012 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 432-457, vol. I).

Prin încheierea din 08 februarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la explicarea modului de executare a documentului

executoriu nr. 3-1420/09 din 22 ianuarie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău (f.d. 21-22, vol. III).

La 15 mai 2015 Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță conform competenței, invocând prevederile art.449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă (f.d. 26-27, vol. III).

Prin încheierea din 24 iunie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Karabachevskiy Ilya, reprezentat de avocatul Buza Nicolae împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 81-91, vol. III).

La 25 iunie 2015 Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță conform competenței, invocând prevederile art.449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă (f.d. 93-95, vol. II).

Prin încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire declarată de Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza, casată decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și reținută cauza pentru judecarea recursului declarat de Grinshpun Emmanuil împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160, vol. III).

Prin decizia din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil și casată hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (f.d. 189-198, vol. III).

În prezent cauza civilă se află spre examinare în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 24 decembrie 2019 Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, a depus, în temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, cerere de revizuire împotriva încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, recunoașterea expresă a încălcării dreptului companiei reclamante garantat de art. 6 § 1 din Convenție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție și acordarea unei satisfacții echitabile, în beneficiul companiei reclamante, pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție în cuantum de 2000 de euro în calitate de despăgubire pentru orice tip de prejudiciu moral și/sau material, inclusiv costuri și cheltuieli de judecată de reprezentare în fața Curții, care vor fi convertiți în lei moldovenești la cursul oficial de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data transferului (f.d. 37- 39, vol. V).

Ulterior, la 06 martie 2020 Agentul guvernamental al Republicii Moldova și-a concretizat cererea de revizuire și a solicitat admiterea acesteia, recunoașterea expresă a încălcării dreptului companiei reclamante garantat de art. 6 § 1 din Convenție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție și deciziei din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție cu menținerea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, acordarea unei

satisfacții echitabile, în beneficiul companiei reclamante, pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție în cuantum de 2000 de euro în calitate de despăgubire pentru orice tip de prejudiciu moral și/sau material, inclusiv costuri și cheltuieli de judecată de reprezentare în fața Curții, care vor fi convertiți în lei moldovenești la cursul oficial de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data transferului (f.d. 83-86, vol. V).

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea ÎM „Agregat” SA v. Moldova (nr. 17156/16). Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze. Așadar, în baza art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind procedura în acest sens la 06 iunie 2019, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea dreptului companiei reclamante garantat de către art. 6 din Convenție.

Revizuentul a afirmat că în fața Curții, compania reclamantă a invocat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, din cauza anulării unei decizii definitive pronunțate în favoarea sa, prin admiterea unei cereri de revizuire, repetată, tardivă și neîntemeiată depusă de partea adversă.

Revizuentul a menționat că prin prisma normelor de drept internațional respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice presupune ca nici o parte să nu dispună de dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și executorii doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească. În particular, revizuirea nu trebuie să devină un apel deghizat și simplul fapt că ar putea exista două opinii asupra obiectului, nu este un motiv suficient pentru rejudecarea cauzei. Nu pot exista derogări de la acest principiu decât doar anumite motive substanțiale și imperioase o cer (a se vedea Riabkin v. Rusia, nr.52854/99, § 52, CEDO 2003-IX, și Roșea v. Moldova, nr. 6267/02, § 25, 22 martie 2005). La fel, deciziile de redeschidere a unui proces trebuie să fie conforme cu prevederile naționale pertinente și că utilizarea abuzivă a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției. Principiul securității raporturilor juridice și preeminența dreptului impune instanțele judecătorești să fie vigilente în acest sens (a se vedea Eugenia și Doina Duca v. Republica Moldova, nr. 75/07, § 33, 3 martie 2009), să aplice procedura de revizuire în mod compatibil cu Articolul 6 din Convenție, permițând totodată asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice (a se vedea în acest sens Waite și Kennedy v. Germania [MC], nr. 26083/94, § 54, CEDO 1999-1).

Revizuentul a punctat că prezenta speță nu se deosebește substanțial de situațiile deja examinate în jurisprudența Curții în privința Republicii Moldova unde s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice nu numai prin admiterea unui apel/recurs depus tardiv, ci și din cauza lipsei oricăror replici sau comentarii ale instanțelor asupra acestor obiecții din partea părților în proces în favoarea cărora acest termen a curs (a se vedea Melnic v. Moldova, nr. 6923/03, §§ 41-43, 14 noiembrie 2006; Ceachirv. Moldova, nr. 11712/04, §§ 41-46, 15 ianuarie 2008). Curtea a notat în nenumărate rânduri că omisiunea instanțelor judecătorești naționale de a se pronunța asupra unei obiecții formulate de către partea adversă referitoare la un termen procedural

de depunere a cererii de revizuire, apelului sau altei modalități de contestare a hotărârii devenite definitive, încalcă ipso facto dreptul la un proces echitabil (a se vedea Ruiz Torija v. Spania, 09 decembrie 1994, § 30, A nr. 303-A; Popov v. Moldova (nr. 2), nr. 19960/04, §§ 52-58, 06 decembrie 2005; Oferta Plus SRL v. Moldova, nr. 14385/04, §§ 104-107 și 112-115, 19 decembrie 2006; Eugenia și Doina Duca v. Moldova, §§ 35-45; Istrate v. Moldova, nr. 53773/00, §§ 46-61, 13 iunie 2006; Sfinx-Impex SA v. Republica Moldova, nr. 28439/05, §§ 22-24, 25 noiembrie 2012).

Revizuentul a remarcat că conform prevederilor art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeuri. Prin cererea de revizuire repetată se înțelege cererea depusă într-un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect, în privința aceleiași hotărâri și pe aceleași temeuri care au mai fost invocate anterior. Din conținutul cererii de revizuire depuse repetat la 25 iunie 2015 (nr. 03r-66/15) se atestă că părțile și obiectul litigiului supus revizuirii sunt aceleași ca și în cererea precedentă de revizuire din 15 mai 2015 (nr. 03r-47/15), în timp ce cererile de revizuire au vizat aceeași hotărâre judecătorească, *id est* decizia Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2009 (nr. 3r-808/09). Cererea repetată de revizuire din 25 iunie 2015 are un conținut identic cu textul din precedentă cerere de revizuire din 15 mai 2015, fiind invocate aceleași temeuri de fapt și de drept, care fusese deja respinsă ca neîntemeiată. Cererea repetată de revizuire a fost depusă într-un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect, în privința aceleiași hotărâri și pe aceleași temeuri care au mai fost invocate anterior.

Revizuentul a notat că procedura de revizuire repetată a fost utilizată de către Curtea Supremă de Justiție în mod incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice. Mai mult ca atât, eșecul Curții Supreme de Justiție de a se pronunța cu privire la obiecția formulată de către partea adversă referitoare la termenul procedural de depunere a cererii de revizuire a încălcat dreptul companiei reclamante la un proces echitabil (a se vedea *mutatis mutandis*, Ruiz Torija v. Spania, 9 decembrie 1994, § 30).

Revizuentul a invocat că în urma examinării circumstanțelor cauzei și a plângerii companiei reclamante prin prisma compatibilității cu jurisprudența Curții, a ajuns la concluzia că o remediere a încălcării drepturilor companiei reclamante în prezenta speță este necesară, inclusiv prin înlăturarea viciilor menționate. Așadar, ținând cont de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, obligația de a repara orice încălcare pretinsă a Convenției revine primordial autorităților naționale. O decizie sau o măsură a autorității naționale în favoarea reclamantului nu este, în principiu, suficientă pentru a-l lipsi de statutul de „victimă”, cu excepția cazului în care autoritățile naționale au recunoscut încălcarea Convenției, în mod expres sau în substanță, iar apoi au acordat despăgubiri. În cauzele pre-citate, Curtea a acordat reclamantilor despăgubiri pentru prejudiciul moral în legătură cu admiterea de către instanțele naționale de judecată a unei cereri de revizuire. Prin urmare, consideră acordarea unei satisfacții echitabile în cuantum de 2000 de euro în calitate de despăgubire pentru orice tip de prejudiciu material/moral, inclusiv costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții, care vor fi convertiți în lei moldovenești la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data transferului.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, din motivele ce succed.

Inițial, Colegiul punctează că în conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate.

Art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, prevede că pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizurii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizurii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizurii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 447 lit. c) Cod de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Totodată, conform art. 5 alin. (4) lit. b) al Legii cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, în domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora.

În conformitate cu art. 451 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă. Cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art.448.

La caz, Colegiul precizează că, la 24 decembrie 2019 Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, a depus, în temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, cerere de revizuire, completată prin cererea din 06 martie 2020 împotriva încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție și deciziei din 02 decembrie 2015 Curții Supreme de Justiție (f.d. 37- 39, 83-86, vol. V).

În conformitate cu art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Art. 450 lit. e) Cod de procedură civilă, stipulează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului-în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Conform art. 11 alin. (1), (2) al Legii cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art. 10, care se aplică în modul corespunzător. În condițiile alin. (1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene.

În debutul acestei cereri de revizuire, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a menționat despre faptul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova (în continuare Curtea Europeană sau Curtea) cererea ÎM „Agregat” SA vs Republica Moldova (nr. 17156/16). Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

La 06 iunie 2019, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a inițiat procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Cu referire la circumstanțele cauzei, Colegiul notează că la 17 mai 2007 Grinshpun Emmanuil a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 nivele, situat în mun. xxxx, str. xxxx.

Tot, la 17 mai 2007, ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominium nr. 55/2, mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grinshpun Emmanuil cu privire la obligarea eliberării trecerii pentru accesul pompierilor dintre blocurile locative a ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominium nr. 55/2, mun. Chișinău și demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx.

La 23 aprilie 2008 Grinshpun Emmanuil a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției autorizare și disciplină în construcții cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil, a fost constatat nesoluționarea în termen a cererii lui Grinshpun Emmanuil de către Primăria mun. Chișinău, Direcției autorizare și disciplină în construcții de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxxx și obligată Primăria mun. Chișinău (Direcției autorizare și disciplină în construcții) de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxxx (f.d. 40-444, vol. I).

La 07 iulie 2008 Primăria mun. Chișinău și respectiv la 14 octombrie 2008, ÎM „Agregat” SA au depus cereri de revizuire împotriva hotărârii din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 30 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de revizuire declarate de Primăria mun. Chișinău și ÎM „Agregat” SA și casată hotărârea din 22 mai 2008 a Curții de Apel Chișinău, iar cauza a fost reținută pentru examinarea acțiunii depuse de Grinshpun Emmanuil (f.d. 71-73).

Prin încheierea din 15 iunie 2007 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 niveluri din mun. xxx, str. xxx și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominiu nr. 55/2, mun. Chișinău împotriva lui Grinshpun Emmanuil cu privire la obligarea de a elibera trecerea pentru accesul pompierilor dintre blocurile locative a ÎM „Agregat” SA și Asociației în Condominium nr. 55/2, mun. Chișinău, demolarea construcției neautorizate din mun.

xxx, str. xxx, au fost conexate într-o procedură unică sub nr. 2-2703/2007 (f.d. 78, vol. II).

Prin încheierea din 05 noiembrie 2008 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, a fost dispusă conexarea cauzelor civile sus enunțate cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată, a fost dispus în temeiul art. 37 Cod de procedură civilă transmiterea dosarelor conexate spre examinare în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 156, vol. II).

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominium nr. 55/2 și a fost obligat Grinshpun Emmanuil să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx cu demolarea anexei la apartamentul nr. xxx din mun. xxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri, în care sunt amplasate: la nivelul 1 (subsol) - bazin cu volumul de 100 m³, al 2-lea nivel-garaj, al 3-lea nivel – terasa. A fost respinsă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăria mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției blocului locativ cu 17 niveluri din mun. xxx, str. xxx. Totodată, a fost respinsă acțiunea depusă de Grinshpun Emmanuil împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea de a înregistra și coase procesul-verbal de recepție finală a apartamentului nr. 3-lit. „V1”, terasa lit. „v”, „v1”, „v2” din mun. xxx, str. xxx (f.d. 104-109, vol. I).

Prin decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, corectată prin încheierea din 31 martie 2010 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Grinshpun Emmanuil și a fost menținută hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 198-209, 239-243, vol. I).

Prin încheierea din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. A fost obligată ÎM „Agregat” SA să execute documentul executoriu nr. 3-1420/09, emis la 22 ianuarie 2009 și să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor prin demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx, cu demolarea anexei apartamentului nr. 3 din casa situată în mun. xxx, str. xxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa. A fost explicat ÎM „Agregat” SA că ce ține de recuperarea cheltuielilor în sumă de 160000 de lei, este în drept să depună în instanța de fond cerere privind încasarea prejudiciului după efectuarea lucrărilor de demolare (f.d. 254-256, vol. I).

Prin decizia din 24 decembrie 2010 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și casată încheierea din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre judecare în fond în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 280-282, vol. I).

Prin încheierea din 31 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 30 septembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău. A fost obligată ÎM „Agregat” SA să execute documentul executoriu nr. 3-1420/09, emis la 22 ianuarie 2009 prin eliberarea trecerii pentru accesul pompierilor prin demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx cu demolarea anexei apartamentului nr. 3 din casa situată în mun. xxx, str.

xxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa, conform proiectului prezentat de creditor nr. 09/10-1 (f.d. 339-342, vol. I).

Prin decizia din 14 septembrie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și menținută încheierea din 31 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 386-400, vol. I).

Prin încheierea din 02 februarie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la explicarea hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău și s-a explicat că, la executarea hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, Grinshpun Emmanuil s-a obligat să elibereze trecerea pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate din mun. xxx, str. xxx, cu demolarea anexei apartamentului nr. 3 din casa situată în mun. xxxx, str. xxxx, edificată neautorizat în trei niveluri în care sunt amplasate la nivelul 1 (subsol) - bazin, al 2-lea nivel - garaj, al 3-lea nivel – terasa, deoarece statutul construcției neautorizate nu s-a schimbat (f.d. 415-418, vol. I).

Prin decizia din 23 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, reprezentat de avocatul Zamfir Pavel și casată încheierea din 02 februarie 2012 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 432-457, vol. I).

Prin încheierea din 08 februarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea ÎM „Agregat” SA cu privire la explicarea modului de executare a documentului executoriu nr. 3-1420/09 din 22 ianuarie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău (f.d. 21-22, vol. III).

La 15 mai 2015 Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță conform competenței, invocând prevederile art.449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă (f.d. 26-27, vol. III).

Prin încheierea din 24 iunie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Karabachevskiy Ilya, reprezentat de avocatul Buza Nicolae împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 81-91, vol. III).

La 25 iunie 2015 Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță conform competenței, invocând prevederile art.449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă (f.d. 93-95, vol. II).

Prin încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire declarată de Ilya Karabachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza, casată decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și reținută cauza pentru judecarea recursului declarat de Grinshpun Emmanuil împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160, vol. III).

Prin decizia din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil și casată hotărârea din 22 ianuarie 2009 a

Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (f.d. 189-198).

Colegiul reiterează că Agentul guvernamental al Republicii Moldova a menționat despre faptul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova (în continuare Curtea Europeană sau Curtea) cererea ÎM „Agregat” SA vs Republica Moldova (nr. 17156/16). Totodată, de rând cu prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, a propus Guvernului să ia în calcul eventualitatea unui acord de reglementare amiabilă a cauzei, ceea ce a și determinat înaintarea prezentei cereri de revizuire în favoarea reglementării amiabile a cauzei și în scopul remedierii la nivel național a pretinselor violări ale Convenției.

Or, invocând art. 6 § 1 din Convenție, compania reclamantă a indicat că din cauza anulării unei decizii definitive pronunțate în favoarea sa, prin admiterea unei cereri de revizuire, repetată, tardivă și neîntemeiată depusă de partea adversă, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Curtea reiterează faptul că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (pct. 61 cauza Brumărescu c. României CEDO).

În contextul jurisprudenței Curții, se menționează că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare (a se vedea cauzele *Roșca*, citată mai sus, parag. 25 sau „*Oferta - Plus*” S.R.L., citată mai sus, parag. 98).

De altfel, Colegiul notează că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat deciziile de redeschidere a unui proces trebuie să fie conforme cu prevederile naționale pertinente și că utilizarea abuzivă a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției. Principiul securității raporturilor juridice și preeminența dreptului impune instanțele judecătorești să fie vigilențe în acest sens (a se vedea *Eugenia și Doina Duca v. Republica Moldova*, nr. 75/07, § 33, 3 martie 2009), să aplice procedura de revizuire în mod compatibil cu Articolul 6 din Convenție, permițând totodată asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice (a se vedea în acest sens *Waite și Kennedy v. Germania* [MC], nr. 26083/94, § 54, CEDO 1999-1).

Subsecvent, Colegiul notează că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat că Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, iar respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului

securității raporturilor juridice cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Pe cale de consecință, Colegiul relevă că, competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

În conformitate cu art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeuri.

La caz, Colegiul precizează că prin cererea repetată de revizuire din 25 iunie 2015, Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a solicitat admiterea acesteia și casarea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la re judecare în prima instanță conform competenței, invocând drept temei prevederile art. 449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă.

În această conjunctură, Colegiul statuează că art. 449 lit. b) și c) Cod de procedură civilă, stipulează că, revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Concomitent, Colegiul învederează că de rând cu condițiile sus menționate referitor la persoanele care sunt în drept de a depune cerere de revizuire, actele judecătorești supuse revizuirii, instanța competentă de a examina cererea de revizuire, o condiție obligatorie constituie și termenele de depunere a cererii de revizuire și calculul acestora.

Or, în conformitate cu art. 450 lit. b) și c) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune: în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b); în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Prin urmare, Colegiul învederează că termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii.

Respectiv, pornind de la faptul că decizia Curții Supreme de Justiție, a cărei revizuire se solicită, a fost pronunțată la 20 noiembrie 2009, iar Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depus repetat cerere de revizuire la data de 25 iunie 2015, care conținea aceleași temeuri de fapt și drept indicate anterior în cererea de revizuire din 15 mai 2015, Colegiul constată omiterea certă de către Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza, a termenului prevăzut de art. 450 lit. b) și c) Cod de procedură civilă.

Simultan, chiar și în situația în care cererea de revizuire corespunde cerințelor legale ca formă și este bazată pe unul din temeiurile prevăzute de lege, pentru ca ea să fie admisă și în consecință prin actul de dispoziție a instanței să fie desființată o hotărâre irevocabilă, ea urmează a fi depusă în termen.

Or, în prealabil, se impune obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 Cod de procedură civilă (a se vedea „Oferta Plus” S.R.L. c. Moldovei, ibidem, § 109, Eugenia și Doina Duca c. Moldovei, 3 martie 2009, § 41, Lipcan c. Moldovei, ibidem, §17).

De altfel, această cerință este stabilită de către legiuitor și corespunde exigențelor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, care proclamă ca fiind un principiu asigurarea securității raporturilor juridice (a se vedea Brumărescu c. României, [GC] nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII; Roșca c. Moldovei, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

Sub acest aspect, Colegiul notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 § 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la încălcarea principiului indicat supra (a se vedea Popov c. Moldovei (nr.2), 6 decembrie 2005, § 52-58; Melnic c. Moldovei, 14 noiembrie 2006, § 38-44; Istrate c. Moldovei, 13 iunie 2006, § 46-61, Lipcan c. Moldovei, 17 decembrie 2013, § 17-21).

În speță, Colegiul reiterează că decizia Curții Supreme de Justiție a cărei revizuire a fost solicitată de Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza, a devenit irevocabilă la 20 noiembrie 2009, adică de la pronunțare, însă cererea repetată de revizuire a fost depusă către Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza, la 25 iunie 2015, adică în afara termenului de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a deciziei, și a termenului de 3 luni din ziua în care Ilya Karbachevskiy a luat cunoștință - 27 februarie 2015 de circumstanțele specificate la art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

În circumstanțele date, Colegiul conchide că revizuentul Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza a depășit termenul legal de declarare a revizuirii de 5 ani, care a început să curgă de la data rămânerii irevocabile a deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și a expirat la 20 noiembrie 2014, precum și termenul legal de declarare a revizuirii de 3 luni, care a început să curgă din ziua de 27 februarie 2015 (f.d. 26, vol. III) când Ilya Karbachevskiy a luat cunoștință de circumstanțele specificate la art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă și a expirat la 27 mai 2015. Or, legiuitorul a stabilit termene stricte în art. 450 Cod de procedură civilă la exercitarea căii de atac revizuirea și în speță acest termen de 5 ani și de 3 luni prevăzut de art. 450 lit. b) și c) Cod de procedură civilă, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Deci, ținând cont de cele expuse supra, se atestă indubitabil că Curtea Supremă de Justiție în mod incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice și contrar prevederilor art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, a admis prin încheierea din 23 septembrie 2015, cererea repetată de revizuire din 25 iunie 2015, declarată de Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza și a casat decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea cauzei pentru judecarea recursului declarat de Grinshpun Emmanuil împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, deși în această cerere de revizuire erau indicate aceleași temeuri de fapt indicate anterior în cererea de revizuire din 15 mai 2015, care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă prin încheierea din 24 iunie 2015 a Curții Supreme de Justiție.

Subsecvent, Colegiu decelează că eșecul Curții Supreme de Justiție de a se pronunța cu privire la obiecțiile formulate de ÎM „Agregat” SA referitor la termenul procedural de depunere a cererii de revizuire, precum și asupra faptul că cererea de revizuire din 25 iunie 2015 conține aceleași temeuri care au fost indicate și în cererea de revizuire din 15 mai 2015, atestă fără echivoc încălcarea dreptului ÎM „Agregat” SA la

un proces echitabil (a se vedea *mutatis mutatis*, *Ruiz Totija v. Spania*, 09 decembrie 1994, § 30).

Prin urmare, conjunctura circumstanțelor detaliate, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, aspect redat în cererea de revizuire, impune admiterea cererii de revizuire declarate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, casarea încheierii din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție și deciziei din 02 decembrie 2015 Curții Supreme de Justiție, cu menținerea deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție.

Or, prin constatarea încălcării 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de judecată este obligată să înlăture această încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât este de posibil situația existentă înaintea încălcării.

Față de considerentele expuse mai sus, instanța relevă că scopul redeschiderii procesului în speța dată este repararea la nivel intern a consecințelor violării Convenției și repunerea victimei în drepturi.

Referitor, la cerința Agentului guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari cu privire la constatarea încălcării dreptului companiei reclamante ÎM „Agregat” SA garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Colegiul reține următoarele.

În temeiul deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 5/9-1 din 30 ianuarie 2003, ÎM „Agregat” SA i-a fost repartizat un lot de pământ cu suprafața de 0,150 ha, din mun. xxx, str. xxx pentru proiectarea și construirea unui bloc locativ cu multe etaje, în complex cu obiective de menire social- culturală și garaje, conform planului anexat, din contul demolării: - casei de locuit nr. xxx din mun. xxx, str. xxx, ce aparține cetățenilor cu drept de proprietate personală și garajelor existente, proprietatea Confederației Sindicatelor din Republica Moldova. Totodată, a fost dispus ca Direcția funciară să asigure eliberarea și înregistrarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în Registru cadastral al deținătorilor de terenuri, iar Departamentul arhitectură și urbanism al Primăriei mun. Chișinău să transmită pe teren lotul de pământ în baza actului, după prezentarea proiectului aprobat (f.d. 86, vol. II).

În continuare, Colegiul notează că, la caz, se dispută faptul că Grinshpun Emmanuil a ocupat în mod abuziv o parte din terenul atribuit legal ÎM „Agregat” SA, iar drept consecință a încălcat distanța antiincendiară dintre blocurile locative, situate în mun. xxxx, str. xxx și str. xxx.

În aceste circumstanțe, Curtea Supremă de Justiție constată că a existat o ingerință clară în dreptul ÎM „Agregat” SA la respectarea bunului imobil atribuit de Consiliului mun. Chișinău prin decizia nr. 5/9-1 din 30 ianuarie 2003, în scopurile Articolului 1 din Protocolul nr. 1. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții (a se vedea, printre altele, *Bosphorus Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi c. Irlandei [MC]*, nr. 45036/98, § 142, CEDO 2005-VI), o astfel de ingerință constituie o măsură de reglementare a folosirii bunurilor, care urmează a fi examinată în baza celui de-al doilea alineat al acestui Articol. Pentru ca o măsură ce reglementează folosirea bunurilor să fie justificată, aceasta trebuie să fie legală (a se vedea *Katsaros c. Greciei*, nr. 51473/99, § 43, 6 iunie 2002; *Herrmann c. Germaniei [MC]*, nr. 9300/07, § 74, 26 iunie 2012; și *Centro Europa 7 SRL și Di Stefano c. Italiei [MC]*, nr. 38433/09, § 187, CEDO 2012) și „conformă interesului general”. De asemenea, măsura trebuie să fie proporțională scopului urmărit; cu toate acestea, este necesar a examina proporționalitatea unei

ingerințe odată ce legalitatea acesteia a fost stabilită (a se vedea *Katsaros*, citat mai sus, § 43).

În ce privește legalitatea ingerinței, în prezenta speță nu este niciun element care să-i permită Curții Supreme de Justiție să considere că a existat un temei legal pentru a interveni în drepturile ÎM „Agregat” SA garantate de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În aceste circumstanțe, Curtea concluzionează că ingerința nu a fost legală potrivit dreptului național, fapt care a și fost constatat prin decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În ceea ce vizează solicitarea Agentului Guvernamental privind acordarea ÎM „Agregat” SA a unei despăgubiri în mărime de 2000 de euro, pentru încălcarea constatată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art. 11 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, procedura de soluționare amiabilă este confidențială și se încheie prin semnarea de declarații mutuale propuse cu asistența Curții Europene ori a unui acord scris între Agentul guvernamental și reclamant sau reprezentantul acestuia. Clauzele acordului se stabilesc în funcție de circumstanțele fiecărei cauze în parte și sânt coordonate în prealabil cu Guvernul și/sau cu alte autorități cărora li se atribuie pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului. Agentul guvernamental și reclamantul pot reformula clauzele acordului până la admiterea acestuia de către Curtea Europeană, de asemenea prin coordonare prealabilă.

Deci, condițiile de reparare a prejudiciului cauzat petiționarei prin hotărârea judecătorească prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale pot fi negociate de către părți.

Or, repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Aceasta deoarece hotărârea judecătorească, în ordinea juridică internă are putere de lucru judecat din care rezultă efectele specifice și care pot produce consecințe nefaste și ilegale asupra subiectului în cauză.

Astfel, la caz, se va reține că părțile interesate în speță, Agentul guvernamental al Republicii Moldova și ÎM „Agregat” SA, urmează să negocieze și să încheie un acord privind compensația pecuniară echitabilă în sensul art. 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Această concluzie se impune și pornind de la premisa precum că desfășurarea procedurii de reglementare amiabilă a cauzei, inclusiv prin compensarea pecuniară a persoanelor vizate, intră în atribuțiile Agentului guvernamental.

De altfel, acordarea către Curtea Supremă de Justiție a compensații pecuniare indicate de către Agentul guvernamental al Republicii Moldova, pentru încălcarea dreptului ÎM „Agregat” SA, se va suprapune cu atribuțiile funcționale stabilite prin lege pentru Agentul guvernamental și ca urmare, există riscul depășirii limitelor de competență prevăzute prin mandatul instituțional al instanței judecătorești supreme.

Drept consecință, revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de către Agentul guvernamental, în condițiile art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental.

În conformitate cu art. 452, 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari.

Se constată violarea drepturilor Întreprinderii Mixte „Agregat” Societate pe Acțiuni garantate de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Se casează încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admisă cererea de revizuire declarată de Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza și casată decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea cauzei pentru judecarea recursului declarat de Grinshpun Emmanuil împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău.

Se casează decizia din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de Grinshpun Emmanuil, casată hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, și trimisă cauza spre rejudecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire din 25 iunie 2015, declarată de Ilya Karbachevskiy, reprezentat de avocatul Nicolae Buza împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție.

Revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nina Vascan